

M.T.I.Szerkeszti a Belföldi Főszerkesztőség
Szerkesztésért és kiadásért az MTI vezérigazgatója felel
Kiadja az MTI / Budapest I., Fém u. 5-7. 1426 Budapest / Pf.3. Tel.: 359-590 Telex: 22-4371

60.008/K

Belföldi hírek

budapest, 1982. március 31. bel. s z e r d a

sb0001 4 130 mtib1001

gázfogyasztás a fővárosban /1.rész/

1982. március 31. - a tavasz beköszöntével elkészítette „mérlegét”, az elmúlt, hosszú, hideg télről a fővárosi gázművek. az adatok csúcsteljesítményeket is mutatnak: január 14-én reggel 8-9 óra között 500 ezer köbméter földgázt juttattak el a budapesti fogyasztókhoz, 19-én pedig csaknem 13 millió köbméter volt a napi teljesítménye. összehasonlításként: tavaly januárban átlagosan 11 millió köbméter földgáz „fogyott”, naponta a fővárosban, egy „normál”, téli óra alatt pedig 250-300 ezer. a város gázmennyisége is meghaladta a tavalyi átlagot: 3 millió 260 ezer köbmétert termeltek az idén naponta, 1981-ben viszont 3 millió 100 ezer köbmétert.

a hideg tél miatt szükségessé vált e csúcsteljesítményeket csak megfeszített munkával tudták elérni a gázművek dolgozói. háromezeregyszázról 2900-ra csökkent a munkatársak száma, s előregedett berendezésekkel termelnek, rossz állapotú vezetéseken szállítanak. tíz olyan nap volt januárban, amikor 17 ezer üzemzavart hárítottak el. a hibák többségében a vezeték fagyott el: a nyitott pincékben, szigetelés nélkül húzódo vezeték utcahőmérsékletüre hültek le, s a bennük áramló meleg gáz dugóvá fagyott a csövekben. mindez természetesen sok gondot okozott, különös tekintettel arra, hogy a fővárosban 250 ezer lakást gázzal fűtenek.

bel

- 2 -

1982.03.31.

a gázművek vezetői elmondták: folytatják a földgázátállítási program megvalósítását. még 216 ezer „városigázos”, fogyasztóhely van budapesten, ezeket a nyolcvanas évek végéig állítják át földgázra. ilyen munkálatokat 13 ezer fogyasztónál végeznek el az idén, többek között az I., a XI., a XII. kerületben - a naphegyen és környékén, a németvölgyben és környékén-, a X. kerületben - a kolozsvári utca - állomás utca, illetve a gyömrői ut - óhegy ut körzetében - , valamint a VIII. kerületi tisztviselő-telepen. e munkákra várhatóan július 1. és október 15. között kerül sor.

az energiagazdálkodási program a gázműveket is érinti: felmérték, hol lehet akár azonnal gázfűtésre áttérni az addigi olaj-, koks- vagy széntüzelés helyett. az átállítás sajnos lassan halad. a fogyasztó ugyanis nem érdekelt eléggé abban, hogy a gazdaságosabb fűtést válassza; a vállalatoknak, az intézményeknek fejlesztési alapjuk sincs bőven erre a célra; ráadásul meglehetősen nehéz, lassu az új berendezések - kazánok, szabályozó automaták - beszerzése. akadályozó lehet, hogy az adott területen még nincs megfelelő gázvezeték, viszont földelítették a szakemberek azt is, hogy az V. kerületben 43 intézmény, „nagyfogyasztó”, még mindig olajjal fűt, pedig a vezeték a ház bejáratánál húzódik.

/folyt. köv./

rj-
00.10 310382 2643

-.-

sb0002 4 150 mtib1002

gázfogyasztás.../2.rész/

a magánérs építkezéseknél a gázfűtés bevezetését szorgalmazza a gázművek. ennek érdekében például felajánlja, hogy ingyen ad vezeték, csatlakozó berendezéseket mindazoknak, akik vállalják, hogy a fővezetékől az új otthonukig lefektetik azokat. a szabályos szerelést természetesen szakemberek ellenőrzik. ahol a közelben nincs fővezeték, és a tervek szerint csak évek múlva fektetnék le azt, ugyancsak segít a gázművek. az ilyen, ugynevezett csatlakozó vezetékek kiépítésére vállalati gazdasági munkaközösséget kívánnak létrehozni. hasonló kisvállalkozást egyébként a gázkészülékek javítására is szerveznek. /mti/

i/ag rj bc pr

00.11 310382 0674

-.-

bel

- 3 -

1982.03.31.

sb0003 4 150 mtib1004

Légkalapács helyett jövesztőgépek zobákon

1982. március 31. - új korszak nyitányának előkészületei kezdődtek el a komlói zobák bányán: nagy teljesítményű jövesztőgépekkel összekapcsolt korszerű fejtésbiztosító berendezéseket állítanak munkába, s ezzel hetvenöt százalékra növelik az üzem gépesített széntermelésének arányát.

a mecseki szénbányászatban ekkora mértékű gépesítésre még soha nem volt példa, mivel a hegység gyűrt földtani szerkezete miatt a kocszolható feketeszén kincset a hagyományos módon lehetett a legjobban feltárni és kitermelni. a mecseki szénbányák és a lengyel bányagépgyártók együttműködésével a közelmúltban olyan önjáró, hidraulikus fejtésbiztosítókat fejlesztettek ki, amelyek a mecseki viszonyok között is kiállták a próbát. a bányászok biztonságát javító berendezéseket zobákon most olyan jövesztőgépekkel kapcsolják össze, amelyek számottevően megkönnyítik a nehéz fizikai munkát, és felváltják a mecseki bányászok szinte mindmáig hagyományos munkaeszközét, a légkalapácsot és a lapátot.

a sow-50-es típusú fejtésbiztosítót marótárcsával szerelték fel, s a próbaüzemelés során kifejezetten nehéz viszonyok között gyakorolják működtetését. a kedvezőtlen munkahelyi adottságok ellenére a géppel már ugyanannyit tudtak termelni, mint a hagyományos fejtéseken. a föld alatti szállítógátakon át megérkezett zobák bányára a szomszédos kossuth bányáüzemben sikerrel kipróbált sow-80-as fejtésbiztosító is, amely százhusz méteres homlokhosszusú frontfejtéseken alkalmazható. a zobáki szakemberek kossuth bányabeli kollégáik támogatásával hozzáálltak e hidraulikus szerkezet beszereléséhez is; a korszerű berendezéshez szénnyalut kapcsolnak. /mti/

kász, rj az pr

00.11 310382 1721

-.-

bel

- 4 -

1982.03.31.

sb0004 4 150 mtib1005

vetőmag mezőfalváról

1982. március 31. - az ideai utolsó vetőmagszállítmányt indították utnak a héten a mezőfalvi mezőgazdasági kombinát vetőmag üzeméből, ahol az elmúlt hónapokban husz hibridkukorica fajta több mint ötezerhatszáz tonna magját dolgozták fel és fémzárolták. a korszerű gépekkel felszerelt üzemben évről-évre nő a feldolgozott termény mennyisége, az idén a tavalyinál ezerkétszáz tonnával több vetőmag került a kombinát cimerével diszitett zsákokba. a mezőfalvi vetőmagot nemcsak a hazai gazdaságok használják, hanem csehszlovkiába, az egyesült államokba, lengyelországba, az ndk-ba, az nszk-ba és a szovjetunióba is exportálnak belőle. /mti/

dáv/rj az pr

00.12 310382 0688

-. -

sb0005 4 150 mtib1006

fenyőt a homokra

1982. március 31. - munkához láttak a tavaszi fásítók a duna-tisza közén, ahol évek óta tervszerűen erdősítik a mezőgazdasági művelésre alkalmatlan területeket. az idén is 1500 hektáron telepítenek új erdőt, pótolják a régit. főként a futóhomokot erdősítik, ültetik be tülevelüekkel az erdőgazdaságok, gazdaságok. a munkákat speciális gépek segítik, a kiskunsági erdő- és fafeldolgozó gazdaságban például negyven faültető géppel naponta száz hektárnyi új erdőt telepítenek. terjeszkednek a jóléti erdők is. kecskemétet, majdan erdősáv köti össze a huszonkét kilométerre lévő lakiteleki üdülőteleppel, ahol szintén dolgoznak a faültetők. telepítik a csemetéket nyolc nagyközség határában is, a parkerdőkben, pihenő ligetekben. /mti/

lász/bné/rj az pr

00.12 310382 0783

-. -

bel

- 5 -

1982.03.31.

sb0006 4 160 mtib1007

huszezer szavas kiskanizsai szótár

1982. március 31. - az akadémiai kiadó gondozásában jelent meg a 20 ezer szóalakot magába foglaló kiskanizsai szótár. a zala megyei pölöskefő községben élő markó imre lehel nyelvészeti kutató öt éves munkája a magyar nyelvjárás-gyűjtemény értékes dokumentuma. a szerző a szavak értelmezéséhez néprajzi adatokat is felhasznált, így a kiadvány egyúttal a kiskanizsa lakosságának életéről, szokásairól is képet ad. bár közigazgatásilag és földrajzilag nagykanizsa része ez a - szinte kizárólag parasztok lakta - városrész, nyelvileg elkülönül attól és a környező településektől is. néhány példa a kiskanizsai szójárásból: elguzslédik - görcsöt kap, elcerkad - megdöbben, elpirjeszt - befűti a szobát, elrassint - kettéroppant, csattint - tapsol, fejen jön - valaki fején viszi a terhet, zsömeke - tömzsi. /mti/

tóa/rj az pr

00.13 310382 0874

-. -

sb0007 4 160 mtib1009

gyulai nyár

1982. március 31. - a várszínházban két magyar dráma ősbemutatója, kodály-est és a magyar Lira második fesztiválja várja az ideai nyáron a gyulára látogatókat; huszadszor kerül sor az eszperantó nyári egyetemre, és ismét fogadják a gyulához kötődő képzőművészeket a hagyományos nyári művésztelepek - egyebek közt ezt kínálja az ideai gyulai nyár.

a körösparti kisváros legjelentősebb művészeti fóruma, a várszínház június 11-én vendéjjátékokkal nyit, majd július 2-án marton lászló rendezésében láthatják a színházbarátok székely jános vak béla király című történelmi drámájának ősbemutatóját. a várszínház iglódi istván rendezésében mutatja be július 23-án jékely zoltán oroszánok aquimcumban című vígjátékát. augusztus 5-én rendezik meg, immár másodszor, az egyetemes magyar költészet fesztiválját, amely a várszínház és a televízió szegedi stúdiójának közös estje - s nyilvános felvétele - lesz.

a kodály-évforduló tiszteletére június 21-től négy estén át a székelyfonót és a psalmus hungaricust láthatja-hallhatja a közönség, a kodály-műsor rendezője sik ferenc. a várszínház gálájára július

17-én kerül sor, ezuttal a várfürdőben: délután 2 -től éjjel 2 óráig négy helyen szórakoztatják majd a vendégeket a színészek és a zenekarok; jazz-, népzenei, nosztalgia- és beat-hangversenyt is terveznek. ismét szerepelni fog gyulán a budapesti universitas együttes, s a várban az idén is lesznek monodrámá-előadások.

az egyéb gyulai rendezvények közül több további kiemelkedő lesz. júniusba /4-5-6-án/ harmadizben rendezik meg a gyulai zenei versenyt, amelyen a Liszt Ferenc zeneművészeti főiskola tagozatait képviselő hegedős-zongorista párok szonáta versenyen mérik össze tudásukat. július 4-től 10-ig tart a jubileumi eszperantó nyári egyetem, a román diákok egyhetes olvasótábora pedig július 5-én nyílik. júliusban a pedagógus képzőművészek tizenkettedik és a gyulához kötődő alkotók tizenötödik nyári művésztelepe várja a résztvevőket, s augusztusban működik majd a szintén hagyományos és országos fényképész alkotótábor, a szabadtéri színpadon könnyűzenei hangversenyek, a város kiállításhelyein pedig tíz tárlat kínál további programot a gyulára látogatóknak. /mti/

kre/rj az pr

00.14 310382 2229

-. -

sb0008 4 160 mtib1011

báronypárta, gránátgyöngy- kincses lelet nagylózson

1982. március 31. - a nagylózi románkori temetőkápolna feltárásakor több xvi-xvii. századi sirt is kibontottak a régészek. a sírokból értékes leletek, a korabeli ruházat maradványai kerültek elő, amelyek a talaj sajátosságainak, összetételének köszönhetően nem semmisültek meg. a szakemberek rábukkantak női felső ruhák, az ugynevezett vállfüzők szövetmaradványaira, amelyekből a korábbi miskolci és sárospataki leletek, valamint a korabeli festmények segítségével rekonstruálták az akkori spanyol és magyar jellegű öltözeteket. a xvi. században egymás mellett élt a zártabb, merevebb spanyol és a nyaknál négyzetes enyhén kivágott magyar viselet, amelyhez ingvállat, és kötényt is hordtak akkoriban az asszonyok. a xvii. század második felében végleg eltűntek a spanyolos formák a női öltözékekből, s helyüket a magyaros vonalak vették át.

a sírok mélyéről több párta is a felszínre került, amelyeknek szövet anyagát bársonnyal vonták be, majd fémszállal, flitterekkel, ékkövekkel díszítették. ugyancsak a lányok, asszonyok viselték azokat a többsoros gránát gyöngyöket, aranyozott rézgyűrűket, gyöngyszemes, aranyozott keresztel ékített olvasókat, amelyeket

az öltözékek közelében találtak meg. a leletek a levéltári dokumentumok tanúsága szerint a középnemesi viczay család korabeli öltözetei és ékszerei voltak. a viselettörténeti értékeket a nemzeti múzeumban restaurálták s a soproni Liszt Ferenc múzeumban mutatják majd be az érdeklődőknek. /mti/

mzs/rj az pr

00.14 310382 1552

-. -

sb0009 4 160 mtib1003

április 3-tól tavaszi szünet az iskolákban

1982. március 31. - az általános és a középiskolákban az idén április 3-án, szombaton kezdődik és április 13-án, kedden fejeződik be a tavaszi szünet. a vakáció előtti utolsó tanítási nap tehát pénteken lesz, a szünet után pedig április 14-én, szerdán ülnek ismét padba a diákok. azokban az iskolákban, amelyek már ebben a tanévben áttértek az ötnapos tanítási hétre, egy nappal rövidebb lesz a tanítási szünet. ezek az intézmények választásuk szerint vagy április 13-án már tanítanak, vagy pedig április 17-én, szombaton tartanak tanítási napot. a tavaszi szünet idején is várják a napközi otthonok a diákokat; vidám, szórakoztató programokat, kirándulásokat szerveznek ezekben a napokban. számos kötetlen rendezvényel, kulturális és sportprogrammal készültek a szünidőre az uttörő csapatok és a középiskolai kishozások szervezetei.

ezt követően folytatódik a tanulmányi munka az iskolákban; az alsófokú nevelési-oktatási intézményekben, a középiskolák i-iii, osztályaiban, a szakmunkásképző intézetekben, gyors-és gépiró iskolákban, valamint az egészségügyi szakiskolák i-ii, osztályaiban június 12-én lesz az utolsó tanítási nap. a heti ötnapos munkarendben dolgozó iskolások nyári vakációja némileg megrövidül: június 18-án fejezik be a tanévet.

különösen a középfokú intézmények végzős diákjainak jelent majd nagy megterhelést a következő időszak: május 8-án tartják az utolsó órát a középiskolák iv., továbbá az egészségügyi szakiskolák iii. osztályos tanulói számára. Ők május 17-től kezdődően vesznek részt az érettségi írásbeli vizsgákon, a nemzetiségi gimnáziumokban valamivel korábban - május 14-én - kezdődik az érettségi; a gimnáziumok és a szakközépiskolák esti, illetve levelező tagozatán pedig május 31-e az írásbeli vizsga kezdő napja. /mti/

ár/gg/bc/ks pr

00.15 310382 1841

sb0010 4 160 mtib1008

nemzetiségeink néprajzi emlékei

1982. március 31. - összegyűjtik a baranyai németek és délszlávok népi kultúrájának értékes emlékeit, a nemzetiségek művelődési távlati fejlesztési programja - amelyet a megyei tanács határozatra emelt - fontos feladatként jelölte meg a nem magyar anyanyelvű lakosság szellemi és tárgyi néprajzának kutatását. a napjainkban bekövetkezett életmódváltozás és a magánygyűjtők kívánatosnál nagyobb buzgalma, kiterjedt tevékenysége miatt meggyorsították a gyűjtőmunkát a nemzetiségi településeken.

baranya - mint ismeretes - az ország legnagyobb nemzetiségi megyéje: németek kétszázharminc és délszlávok százhusz községben élnek kisebb-nagyobb számban, a századokon át megőrzött népi hagyományaik, néprajzi emlékeik szerves részét képezik hazánk egyetemes népi kultúrájának, a délszláv anyagot elsősorban a mohácsi, a németet a pécsi muzeum kutatja és gyűjti, az évek óta tartó munka eredményeként gazdag néprajzi kincs került a muzeumok birtokába.

a mohácson levő délszláv gyűjtemény tizennégy-tizenöt ezer néprajzi tárgyat őriz, főleg ruhákat, szőtteket, kerámiákat és butorokat. legszebb darabjaiból állandó kiállítás nyílt a duna-parti városban, a hazai szerb-horvát folklór ismert kutatója, sarosácz györgy hetven magnetofon szalagnyi szöveg- és dallamanyagot is gyűjtött, a német lakosság néprajzi emlékeinek bemutatására nemzetiségi tájházat hoztak, illetve hoznak létre, mecseknádasdon és ófaluban egy-egy „dorfnhaus”, - helyreállított népi műemlék - adott otthont az állandó kiállításnak.

a nemzetiségi művelődés fejlesztési programja előírja, hogy a gyűjtőmunkát ki kell terjeszteni a nemzetiségek szocialista hagyományaira is, így elsősorban a munkásmozgalomra, az antifasiszta ellenállásra, a partizánharcokra, a dél-baranyai csányosztrón tavaly nyitotta meg kapuit az a partizánmuzeum, amely a legendáshírű petőfi partizánbrigádnak állított emléket, a partizánok soraiban egyaránt harcoltak magyarok, horvátok, szerbek és németek. /mti/

igó/rj az pr

00.15 310382 2025

-.-

sb0011 4 160 mtib1010

vámolóhely volt- kőszeg középkori kapuja

1982. március 31. - utépitési munkák közben megtalálták kőszeg egyik középkori kaputornyát, melyet felsőkapu, illetve ausztriai kapu néven emlegetnek a korabeli források. a városfal északi oldalán álló, vámolóhelyként szolgáló, három és fél méteres belméretű kaputornyot 1549-ben építették, anyagául a korábbi török ostromnál súlyosan megsérült rókafog-bástya kövei szolgáltak.

a torony hozzávetőleges helyét mindig ismerték, hiszen az egykori városfal nagyrésze ma is megvan, sőt a kapuhoz vezető, 1764-ben készült kőhid egyes részleteit is feltárták már. tíz évvel ezelőtt csatornahálózatot fektettek le a rájnis utcában, ahol a torony állt, ám az építményt nem találták meg: a csatorna pontosan a kapu közepén halad át, éppen a legfelső kőréteg magasságában, a mostani utépités során előbukkantak a falmaradványok, s a helyi muzeum a műemlékvédelmi bizottság közreműködésével feltárhatta az egykori felsőkaput. az ásás során kiderült, hogy a középkori város terepszintje 2,4 méterrel a mai alatt volt, s a pontos helymegállapítás mellett a régészek gazdag xvi. századi leletanyagot is találtak: cserepek, patkók, szögek, fa- és csontmaradványok kerültek elő a földből. az is tisztázódott, hogy a háromszintes, téglatető, mindenütt köralakúak leírt kaputorony alapja négyszögletes alakú.

a feltárás befejeződött, az utépités folytatódik. a kapu helyét az utburkolatban megjelölik, így lesz látható az egykori kaputorony helye, alaprajza. /mti/

kre rj az pr

00.16 310382 1534

-.-

sb0012 4 150 mtib1012

bővül az elzett lada-kooperációja

1982. március 31. - több mint 60 millió forintos bankhitellel korszerűsíti a lada gépkocsikhoz készített zárok és kilincsek gyártását az elzett művek. az egy évtizedes kooperáció során a berendezések javarészt elhasználódtak, szerszámaik elkoptak, a szovjet partner is új igényekkel jelentkezett. ezek kielégítésére pedig csak a technika fejlesztésével vállalkozhat az elzett művek. korszerűsítik a kooperációhoz szükséges gépparkot - elsősorban présöntő, műanyagfröccsöntő gépeket és csiszoló automatákat vásárolnak -, és az új műszaki követelményeknek megfelelő technológiát vezetnek be. a korszerűsítés az elzett zár- és lakatgyára, valamint sátoraljaujhelyi gyára mellett érinti a január elsejével önállósult írószergyárat is, amely továbbra is részt vesz a kooperációs termékek gyártásában.

az új berendezések folyamatosan érkeznek az elzett művekbe, ahol megkezdik munkába állításukat. ez a gyorsaság elengedhetetlen feltétele annak, hogy még az idén elkészítsék annak a két új típusu autókilincsnek a mintasorozatát, melyekkel kibővítették a vi. ötéves tervidőszakra meghosszabbított együttműködés terméklistáját. /mti/

Vázonnal

be/sa sl pr

07.14 310382 1197

.-.

sb0013 4 150 mtib1013

pontosabb méretű tűzállótéglák

1982. március 31. - korszerűsítik a kemencék, hőkezelő berendezések belső falazatának kiépítéséhez szükséges tűzálló anyagok formázását, automatizálják azok rakodását, szállítását a magnezitipari művekben. az idén három elavult présgépet nyugdíjaznak, helyettük egyetlen olyan nagyteljesítményű berendezést állítanak fel, amely nemcsak pótolja a régi gépek munkáját, de azoknál több, jobb minőségű terméket állít elő. a termelés növelésével bázikus tűzálló anyagokból a kohászat, a mész- és cementipar, valamint az üvegipar igényeit mennyiségileg - na nem is teljes egészében -, de jórészt kielégítik majd. a minőség javításával pedig eleget tesznek a felhasználók kívánalmainak: az új présgép tömörebb, alakhűbb és méretpontos, egymáshoz illesztéskor utólagos igazítást nem igénylő termékeket sajtol.

as

9.10
9.10

az új présgép munkába állításával együtt automatizálják a formázott anyagok eddigi kézi rakodását és szállítását a szárító kamrákba és az égető kemencékbe. ehhez a berendezés és a kemence között olyan szállítópályát építenek ki, amelyen az alagutkocsi a programnak megfelelően továbbítja a kisajtott termékeket a következő munkahelyre. ezzel az egyik legnehezebb fizikai munkától mentesítik az itt dolgozókat. /mti/

be/sl/zsu pr
07.28 310382 1284

.-.

sb0014 4 130 mtib1014

komplex szűrővizsgálatok - kétévenként /1.rész/

1982. március 31. - a jövőben csak kétévenként hívják tüdőszűrésre az ország lakosait, viszont akkor a szív- és érrendszer, a vese betegségeit, a cukorbetegséget, az emlő- és más szervek daganatait is szűrik majd. pest, szolnok, baranya, veszprém és több más megyében megkezdtek az új szűrési rendszer modelljének kialakítását, az egészségügyi minisztériumban pedig már készítik a szűrővizsgálatokat szabályozó új rendeletet. miként a minisztériumban az mti munkatársának elmondták, országunkban a tbc-s járványügyi helyzet az utóbbi években jelentősen javult, egyre kevesebb az ilyen megbetegedés, ezért nem indokolt évente vizsgálni minden lakos tüdejét. a 40 évesnél idősebb, és főleg dohányzó férfiak, egyes munkahelyeken dolgozók, tbc betegségből gyógyultak tüdejének állapotát viszont a továbbiakban is évente ellenőrzik. ez az óvintézkedés azért szükséges, mert bár csaknem leküzdöttük a tuberkulózist, a szív- és érrendszer betegségei, a daganatos betegségek gyakoribbak, mint régen voltak, s a halálozások zömét okozzák. ezek ellen jelenleg a leghatékonyabban a megelőzéssel, a korai felderítéssel lehet védekezni.

a speciális röntgenkészülékekkel évente 6-6.5 millió lakos tüdejéről készítenek fényképfelvételt. e szűrések révén a tbc megbetegedések 60, a hörgőrák 45 százalékát derítették fel. a röntgenképen látható az egész mellkas, így lehetséges a tüdőtágulás, a szív-betegségek felfedezése is. szinte kínálkozik a lehetőség arra, hogy a rövid ideig tartó, egyszerű vizsgálat alkalmával több szerv kóros elváltozására figyeljenek fel. a szűrőállomásokon dolgozó asszisztensek megméri majd a lakosok vérnyomását, elemzik azok vizeletét, - nincs-e benne cukor, vagy a vesebetegséget jelző fehérje - és citológiai, illetve más nőgyógyászati vizsgálatot is végeznek, ahol ez lehetséges.

as

9.10
9.10

a röntgenképet és a többi leletet szakorvosok értékelik, s ha rendellenességet, gyanús tünetet észlelnek, a körzeti vagy az üzemi orvoshoz küldik az illetőt azért, hogy tüzetes vizsgálattal a szakrendelőben meggyőződjenek: valóban beteg-e. egyik-másik tünet ugyanis nem mindig betegség jele, a magas vérnyomást például előidézheti izgalom vagy más körülmény is. a tüdőbetegeket a továbbiakban is a tüdőgondozóban vizsgálják.

/folyt./

me/tr/bc/zsu pr
07.55 310382 2325

--

sb0015 4 130 mtib1015

komplex szűrővizsgálatok /2. rész/

az országos korányi tbc és pulmonológiai intézet szakmai irányításával tanulmányozzák: miként szervezzék meg a komplex szűrést, a kivizsgálást. néhány évi tapasztalat birtokában dolgozzák ki a több irányú szűrés módját, rendszerét, s azt fokozatosan vezetik majd be az ország összes szűrőállomásán. e kísérletek kezdeti eredményei bizonyítják a komplex szűrés létjogosultságát. nagykovácsiban például a megvizsgáltak mintegy 13 százaléka magas vérnyomásban szenved, bár a betegség tünetei még nem nyilvánultak meg. a klinikai tapasztalat szerint a hipertóniás betegeket nagyobb valószínűséggel fenyegeti szívinfarktus, mint a normális vérnyomásúakat, ha tehát kiszűrjük ezt a kockázati tényezőt, elősegítjük annak megelőzését. /mti/

me/tr/bc/zsu pr
08.02 310382 0798

ds
A. ^{ro}

--

sb0016 4 150 mtib1016

tavaszi szakkiállítások a vásárvárosban

1982. március 31. - három hét múlva négy nemzetközi szakkiállítással kezdődik a hungexpo idei vásárprogramja a kőbányai vásárvárosban.

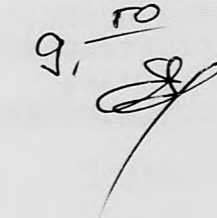
a construma építőipari és klimatechnikai kiállítást immár hatodik alkalommal rendezik meg 5500 négyzetméternyi fedett és 10 ezer négyzetméternyi nyitott területen. összesen 200 magyar és külföldi vállalat állít ki, az építőipari cégek tizenöt országban érkeznek. láthatók majd az új építőipari fejlesztési elképzelések, gazdaságosabb és energiatakarékosabb építéstechnológiák. a kiállítók bemutatnak új lakásépítési módszereket, szakipari berendezéseket, hőtakarékos épületszerkezeteket.

az autoservice gépjárműfenntartó és javítóipari szakkiállítást hetedszer tartják meg. a bemutatónak különös jelentőséget ad, hogy hazánkban tíz év alatt megötszörözött a személygépkocsi-állomány és több mint egymillió ilyen jármű közlekedik utjainkon. így előtérbe kerültek a korszerű garázs- és javítóipari szolgáltatások is. a kiállítás 4500 négyzetméternyi területén 60 hazai és külföldi vállalat mutatja be különféle vizsgáló műszereit, komplett diagnosztikai állomásait, új üzemanyag-töltő rendszereket, autóvillamosági eszközöket, mosóberendezéseket, gumiabroncsokat. a kiállításon a közlekedés- és postaügyi minisztérium a hazai közlekedés fejlődéséről dokumentációs bemutatót is rendez.

első ízben szerveznek budapesten nemzetközi tömítéstechnikai kiállítást. hasonló rendezvényeket korábban az ndk-ban rendeztek. a tizenhét kiállító közül hat magyar vállalat, a többi külföldi. láthatók majd a tömítőelemek széles választéka, minősítő eszközök és felszerelések is. mindhárom bemutatót április 20-23 között rendezik meg.

az első innovációs kiállítás, a novex szervezésében hosszabb ideig tart majd, április 20-tól 27-ig. ezen a bemutatón 30 magyar és 14 külföldi vállalat állít ki ötvenféle új technológiát, illetve terméket. /mti/

i/sz/gk/st/zsu pr
08.09 310382 1963

ds
A. ^{ro}

--

sb0017 4 130 mtib1019

mszmp-küldöttség sri lankában

1982. március 31. - az mszmp küldöttsége, amely várkonyi péternek, a központi bizottság tagjának vezetésével részt vett az indiai kommunista párt xii. kongresszusán, delhiből tovább utazott a sri lanka-i demokratikus szocialista köztársaságba, ahol a sri lankai kommunista párt meghívásának tesz eleget. /mti/

tr/sa ie

09.45 310382 0366

-.-

sb0018 4 160 mtib1020

művészeti kitüntetések átadása

1982. március 31. - kiváló és érdemes művész kitüntető címeket nyújtottak át szerdán a parlamentben a szocialista kultúra fejlesztése terén szerzett kimagasló érdemek elismeréséül, hazánk felszabadulásának 37. évfordulója alkalmából. az ünnepségen részt vett: lázár györgy, a minisztertanács elnöke, aczél györgy miniszterelnökhelyettes és óvári miklós, az mszmp központi bizottságának titkára, a politikai bizottság tagjai. a kitüntetetteket pozsgay imre művelődési miniszter köszöntötte.

beszédében hangsúlyozta: a szocialista társadalomnak olyan művekre, művészi eszközökre van szüksége, amelyek igaz tartalmukkal, szépségükkel, az erkölcsi jót szolgáló szándékukkal örömet okoznak alkotónak és befogadónak egyaránt. a kitüntetésekénél ennek szellemében választottak a sok érték közül, világossá téve egyúttal azt is, hogy a népnek elkötelezett tehetséggel alkotott kiemelkedő műveket részesítik előnyben. a miniszter ezután arról beszélt, hogy művész és közönség kapcsolataiban alapvető szerepe van az esztétikumnak, s így a magyar művészvilág számára is jelentős, hogy az esztétikai nevelés hazánkban hivatalos program, az értő közönség megteremtésének programja. a művészetek fontosságáról szólva pozsgay imre a továbbiakban rámutatott: a legnagyobb műveknek a katarikus élményen túlmenően tanító és nevelő erejük van, megtanítanak bennünket az ember, a társadalom és a történelem ismeretére, sőt még más egyéb hasznos ismeret is képesek tolmácsolni, ugyanakkor gondolkodásunkat és érzelemvilágunkat is gazdagítják.

ds
12. ⁴⁰
[Signature]

- egy ország alkotóereje sok mindenben megnyilvánulhat. ezért ma, amikor a kormány nevében kitüntetések adományozunk, akkor gondoljunk arra is, hogy ebben benne foglaltatik népünk nagyszerű alkotó képességének felismerése és vele azok személyes teljesítményének elismerése, akik ezeket a műveket világra hozták, - mondotta pozsgay imre, majd átnyújtotta a kitüntetések.

az ünnepség után fogadást adtak a parlamentben a kiváló és érdemes művész cím új birtokosai tiszteletére.

/a kitüntetettek névsorát március 30-i, keddi, mtib1061, 1062, 1063. sz. hírünkben közöltük, az embargót feloldjuk!/
/mti/

gi/mm/sa ie

11.08 310382 2222

-.-

sb0019 4 160 mtib1021

gyermek- és ifjúságvédelmi intézet salgótarjánban

1982. március 31. - megyei gyermek- és ifjúságvédelmi intézetet avattak szerdán salgótarjánban. ünnepi beszédet hanga mária művelődési miniszterhelyettes mondott.

a salgótarjáni intézmény az állami gondozásba került gyerekek első állomása, ahol a szakemberek alapos pedagógiai, lélektani, egészségügyi vizsgálatai - valamint egy-egy gyermek adott életkora - alapján kijelölik a végleges nevelőtthonot. a gondoskodás ezzel még nem ér véget: az intézet vezetői a növendék sorsát, sőt állami intézeti nevelését követő pályafutását is figyelemmel kísérik és szükség esetén segítséget nyújtanak. a salgótarjáni gyermek- és ifjúságvédelmi intézet egyszerre 40 gyermek, illetve fiatal fogadására képes a bölcsődéstől a 18-20 éves korig. a végleges elhelyezést megelőző hetekben a gondozottak ismeretgyarapító, illetve rendszeres iskolai oktatásban részesülnek. négy- és hatágyas hálószobák, tantermek, foglalkoztatók, műhelyek, klub, orvosi rendelő, modern konyha és szép étterem szolgálja testi és szellemi ellátásukat. /mti/

csiz/trné/sa ká ie

11.16 310382 1107

ds
14. ⁴⁰
[Signature]

-.-

sb0020 4 150 mtib1022

számítógépet avattak békéscsabán

1982. március 31. - máris 30 békés megyei vállalattal, intézménnyel, termelőszövetkezettel teremtett kapcsolatot az az új számítógépet, amelyet szerdán délelőtt avattak békéscsabán. a központi statisztikai hivatal és a számítástechnikai és ügyvitelszervező vállalat beruházásában készült számítógéppontban r-35-ös szovjet számítógép és ndk gyártmányú adatfeldolgozó display-rendszer működik.

a mintegy 2000 négyzetméter alapterületen megépített, háromszintes intézmény kapacitása elegendő ahhoz, hogy vállalja békés megye gazdálkodó szerveinek, egységeinek bér-, munkaügyi és tervezési gépi adatfeldolgozását. ahhoz azonban, hogy a vállalatok ezt a szolgáltatást igénybe vegyék, el kell végeznünk a számítástechnikai alappétesítést. /mti/

bty/ke/sa ká ie

11.25 310382 0817

--

sb0021 4 180 mtib1023

elhunyt palotai károly

1982. március 31. - palotai károly, a szocialista hazáért érdemrend kitüntetettje, aki 1938-tól volt a párt tagja, 73 éves korában elhunyt. temetése 1982. április 5-én, hétfőn 14 órakor lesz a rákospalotai temetőben.

mszmp xv. kerületi bizottsága

/mti/ mm/sa ie

11.38 310382 0333

--

sb0022 4 180 mtib1024

időjárásjelentés

1982. március 31. - a meteorológiai intézet jelenti szerdán 12 órakor:

felszakadozó felhőzet

a brit-szigetektől az északi-tengeren át egészen a finn-öbölíig magas nyomású légköri képződmény húzódik. a hajnali, reggeli pára és köd megszűnését változóan felhős és többnyire száraz idő követi. a skandináv-félszigeten, valamint a szovjetunió európai területének északi részén sarki eredetű léghullámok okoznak hideg, helyenként csapadékos időjárást. hasonlóan változékony idő van közép- és dél-európában. általában erősen felhős az ég, sokfelé esik az eső, zápor és időnként erős szél fúj. várható, hogy az elkövetkező időszakban a kárpát-medence fölé az óceáni levegő szárazabb hulláma érkezik.

hazánkban kedden délnyugat felől fokozatosan megnövekedett a felhőzet. előbb a dunántúlon, később a keleti országrészben is egyre több helyen eredt el az eső. a szerda reggelig lehullott csapadék mennyisége a dunántúlon 15 és 20, másutt viszont 1 és 8 mm között volt. kedden a hőmérséklet csúcserőke 10 és 17 fok között alakult, szerda hajnalra pedig 4 és 10 fokig hűlt le a levegő. ma délelőtt eleinte országszerte borult, esős idő volt. később helyenként már elvékonyodott a felhőzet. a hőmérséklet 11 órakor 7 és 13 fok között váltakozott.

budapest belterületén kedden a hőmérséklet napi középértéke 10,3 fok, a százéves átlagnál 1,5 fokkal magasabb volt.

ma 12 órakor budapesten a hőmérséklet 14 fok, a tengerszintre átszámított légnyomás 1006 mb, mérsékelten emelkedik.

várható időjárás az ország területén csütörtök estig:

lassanként felszakadozik a felhőzet, egyre több helyen - legkésőbb délen és nyugaton - szűnik meg az eső. csütörtökön már többórás napsütés is várható, csapadék nem valószínű. az északi, északkeleti szél többnyire élénk, ma időnként még erős lesz. a legalacsonyabb éjszakai hőmérséklet 1 és 6 fok között, a legmagasabb nappali hőmérséklet csütörtökön 11 és 16 fok között alakul.

a duna vízállása budapestnél 338 cm, a víz hőmérséklete 7,6 fok.

as

bel

- 18 -

1982.03.31.

várható időjárás budapest területén holnap reggelig:

csökken a felhőzet, de néhány alkalommal még valószínű gyönges eső. az északi szél többnyire élénk lesz. a hőmérséklet 21 órakor 7 fok körül, holnap hajnalban 2 fok körül alakul. /mti/

sa ie

12.39 310382 2376

-. -

sb0023 4 160 mtib1025

irodalmi és művészeti díjak átadása

1982. március 31. - hazánk felszabadulásának 37. évfordulója alkalmából, eredményes munkásságuk elismeréseként a kulturális és művészeti élet számos képviselőjének irodalmi és művészeti díjat adományozott a művelődési miniszter. a kitüntetéseket szerdán a vigadó nagytermében megtartott ünnepségen - méltató szavak kíséretében - rátkai ferenc művelődési miniszterhelyettes nyújtotta át.

az ünnepségen megjelentek aczél györgy miniszterelnök-helyettes és óvári miklós, az mszmp politikai bizottságának tagjai.

(központi bizottságának titkára, az mszmp) /a kitüntetettek névsorát 1982. március 30-i, sb0056 mtib1067, és sz. hírünkben közöltük, sb0057 mtib1066.

a z e m b a r g ó t f e l o l d j u k ! /

/mti/

t/gi/s/dg/zsu pr
12.57 310382 0785

as

-. -

bel

- 19 -

1982.03.31.

sb0024 4 130 mtib1028

uj vezető a központi sajtószolgálat élén

1982. március 31. - kinevezték a központi sajtószolgálat új vezetőjét: főszerkesztőként beiktatták dr. lőkös zoltán rózsá ferenc-díjas újságírót, a magyar nemzet eddigi főszerkesztő-helyettesét. /mti/

k cs/sa pr

14.24 310382 0270

-. -

sb0025 4 160 mtib1029

esztergomi diák-kórus vendégszereplése az ndk-ban

1982. március 31. - ndk-beli vendégszereplésre utazott szerdán az esztergomi dobó gimnázium vegyeskórusa. a zwickau-i ka:the kollwitz zene-ének tagozatos szakközépiskola fennállásának 25. évfordulóján rendezett ünnepségekre kaptak meghívást. kilencnapos kinttartózkodásuk viszonzásaként juliusban látják vendégül a zwickau-i kórust. /mti/

ber/wné/sa kz pr

14.32 310382 0421

o

-. -

bel

- 20 -

1982.03.31.

sb0026 4 130 mtib1030

kisz-vándorzászló határőr fiataloknak

1982. március 31. - átadták a kisz kb vörös vándorzászlóját a bm balassagyarmati határőr kerületi parancsnokság kisz-szervezetének. a szerdai balassagyarmati ünnepségen mórircz istván, az ifju gárda országos parancsnoka adta át a zászlót, amelyet a szervezet kiképzésben felmutatott kiváló eredményeiért, kulturális és sporttevékenységéért, a társadalmi munkában való részvételéért immár másodszer érdemelt ki. /mti/

csiz/trné/sa ká pr

14.36 310382 0491

-. -

sb0027 4 150 mtib1031

korszerű exporttermékek a szocialista országokba /1. rész/

1982. március 31. - a szocialista országok piacainak külkereskedelmi forgalmunkban továbbra is meghatározó a szerepük. a behozatal szinten tartása mellett kivitelünk - hasonlóan a múlt évihez - 8 százalékos bővülésével számol külkereskedelmünk. az ipari és a külkereskedelmi vállalatok fokozott figyelmet fordítanak az exportstruktúra átalakítására, a gazdaságosság javítására. a szocialista exportkötelezettségek első negyedévi teljesítéséről, a szállítások az áruszállítás átalakításáról tájékoztattak több vállalatnál az mti munkatársai.

a magyar vaskohászat az idén több mint 150 ezer tonna hengereltárut szállít szocialista partnereinek termékcsere keretében. a hengerelt cikkek kétharmadát a lenin kohászati művek, a többit a dunai vasmű és az ózdi kohászati üzemek állítja elő. az év első negyedében az exportszállítványokat ütemesen indították utnak, így a terv időarányosan teljesült. ezekért a termékekért egyébként öntészeti nyersvasat és olyan kohászati terméket kapunk, amelyeket a népgazdaság más területein, például a gépiparban hasznosítanak. ugyancsak ütemesen teljesülnek az intermetall által szervezett termékcserek is, hazai rudidom- és lemezárúért nálunk nem készülő horganyzott és műanyagbevonatu lemezeket kapunk.

az ikarusz-gyár idén készülő 13 és fél ezer járművéből több mint 9000-et szállít a szocialista piacra. ez év első három hónapjában 2520 autóbust adtak át, néhány kivételével valamennyit a szovjet megrendelőknek. kubába a helyi összeszerelő üzembe 100 városi

ütemességről,

bel

- 21 -

1982.03.31.

autóbust exportáltak, főegységekre bontva. az első negyedévben néhány jármű ndk-beli megrendelésre készült. és koreai ndk-beli

a hazai mezőgépipar legnagyobb vállalata, a szolnoki, már csaknem egy évtizedes kooperációs kapcsolatban áll az ndk-beli fortschritt-kombináttal. az együttműködés keretében kombajn-részegységeket, tartozékokat és alkatrészeket készítenek az ndk-beli nagygépekhez. idei első negyedévi exportkötelezettségeiket teljesítették, s három hónap alatt 1200 kombajnadaptert és 350 silózó adaptert szállítottak partnerüknek. hiánytalanul átadták a pótalkatrész-szállítványokat. hagyományos partnerük csehszlovákia is, az idei exportra szánt dohány szárítókát és kombajn-adaptereket azonban csak a következő negyedévtől szállítják. a szolnoki vállalatnál az elmúlt hónapokban nagy gondot fordítottak a minőség javítására, ennek érdekében új felületkészítő technológiai sort is üzembe helyeztek.

/folyt. köv/

14.46 310382 2496

-. -

sb0028 4 150 mtib1032

korszerű exporttermékek /2. rész/

az irodagépipari és finommechanikai vállalat több mint 10 millió rubeles exportkötelezettségéből kétmillió rubel értékű szállítást realizált 1982 első negyedében. mindamellett most először sikerült megvalósítani ütemesen a tartalékalkatrész-szállítást. az ndk-ba 2000 hagyományos pénztárgépet küldtek, s már tárgyalnak az elektronikus berendezések ez évi kivitelének lehetőségeiről. hagyományos pénztárgépet szállítottak csehszlovákiába és eleget tettek romániai kooperációs vállalásaiknak. ez utóbbinak különféle alkatrészeket és előszerelt részegységeket exportáltak pénztárgépekhez, s ugyanilyen értékben vásároltak náluk hiányzó részegységekből.

a csepel autógyár az első negyedévben szervokormányból mintegy 2050-et szállított csehszlovákiába, lengyelországba és romániába. ugyancsak jelentős exportpartnere az autógyárnak a német demokratikus köztársaság is. az ifa-gépkocsikhoz 1982. első negyedévében 690 nyeregyszerkezetet készítettek. 700 hidromechanikus sebességváltó garnitúra alkatrészt készítettek el szovjet megrendelésre.

a hungarotex az idén bővíti szocialista kivitelét, elsősorban a szovjetunióba, ahová nagy tételekben szállítanak méterárut és konfekcionált terméket. méterárut kubába is exportálnak, lengyelországba pedig főleg divatcikkeket és nyersanyagot. az év első negyedében az ideai exportterv 20 százalékát teljesítették. a hungarotex közvetítésével exportálja népszerű farmerruházati termékeit a lenfonó- és szövőipari vállalat.

/folyt. köv./ ks

14.46 310382 1547

.-.

sb0029 4 150 mtib1033

korszerű exporttermékek a szocialista országokba /3. rész/

a trapper és a weekend márkájú szabadidő-ruhák kínálatát az év elején kibővítették, s így már nemcsak nadrágokat, hanem szoknyákat, kosztümöket és női ruhákat is szállítanak. ugyanakkor saját külkereskedelmi irodájukon keresztül is forgalmazznak a szocialista piacra. a szovjetunióba len méterárut, az ndk-ba ujabban nyomott kempingvásznakot exportálnak. lengyel partnerükkel olyan megállapodást kötöttek, amelynek értelmében lengyel üzemekben dolgoznak fel a lenfonónak vastag zsinegfonalat, s a munka ellenértékéért zsákokat és csomagolóanyagok kikészítésére alkalmas lent szállítanak. árucseréről tárgyaltak csehszlovák vállalatokkal is, ami a következő negyedévtől realizálódik. nehéz ponyvákért kócfonalat kap a lenfonó.

a bábolnai mezőgazdasági kombinát legnagyobb partnere a szovjetunió. májusban fejezik be azt a nagy szovjet beruházási programot, amelyhez több mint 500 komplett baromfitelepet exportáltak. négy baromfigyárát építettek föl, s ezekbe az egyéves garanciális termelési időszak alatt naposcsibéket, a takarmányhoz premixet és vitaminokat szállít bábolna. az első negyedévben az ütemtervnek megfelelően hetenként öt-hat naposcsibével megrakott különrepülőket indítottak utnak. minszkbe, kijevbe és más városokban hárommillió liter broiler és 350 ezer szülőpár napos csibét vittek. kárpát-ukrajnai partnerüknek további több mint kétmillió broiler, illetve tojóhibrid naposcsibét exportálnak.

a hungarofruct az elmúlt három hónapban több mint 83 ezer tonna konzervet szállított a szocialista országokba, ennek 70 százalékát a szovjetunióba. a szovjet partner kívánságának megfelelően főleg vegyes befőttet, töltött paprikát és natur lecsót szállítottak konzerváruként számukra. ezeket a termékeket a szigetvári, a

debreceni, a kecskeméti, a nagykőrösi és a nagyatádi konzervgyár készíti. a konzerveken kívül 79 ezer tonna friss zöldség- és gyümölcsárut is utnak indítottak a szocialista piacra. egyedül a szovjetunióba 68 ezer tonna almát exportáltak. csehszlovákiába több mint tízezer tonna almát és félmillió csomó retket, az ndk-ba pedig több mint 1 millió 800 ezer csomó friss retket küldtek. /mti/

i sz/os/be/kg/end/ber/gk/sa bam pr

az anyaghoz az alábbi fotót ajánljuk:

82 0328/12/2

/mti/

14.47 310382 2317

.-.

sb0030 4 130 mtib1034

délibáb áruház debrecenben

1982. március 31. - új skála-coop áruházat adtak át rendeltetésének szerdán debrecen legújabb és legnyagobb lakótelepén, az újkertben. a négyezerhatszáz négyzetméter alapterületű délibáb áruház a skála-coop hálózat 55. üzlete. a több mint 115 millió forintos beruházási költséggel épített áruház a 35. számú főközlekedési útvonal mentén helyezkedik el. így várhatóan nemcsak a debreceniek, hanem a január 1. óta a megyeszékhelyhez tartozó józsa, továbbá hajduböszörmény lakosságának is kedvelt bevásárló helye lesz. a nyitás napján a debreceni délibáb 45 millió forintos árukészlettel várta a vásárlókat. /mti/

tár/év/kz/ks pr

14.55 310382 0671

.-.

sb0031 4 130 mtib1035

értékelték a rokkantak éve fővárosi tapasztalatait

1982. március 31. - a rokkantak éve alkalmából nyitott fővárosi számlára csaknem 9 millió forintot fizettek be a munkahelyi kollektívák, szocialista brigádok, iskolai-, sport- és lakóközösségek és a főváros lakói. a skála-coop kisz-szervezetei és az otp által e célra szervezett tárgysorsjátékból további 3 millió forint került e számlára. a fővárosban erőteljes társadalmi összefogás bontakozott ki, igazolva azt a jól ismert, már többször bizonyított tény, hogy némes cél érdekében a budapestiek önzetlenségére, cselekvő közreműködésre építeni lehet.

egyebek között ezt állapította meg az a fővárosi koordinációs bizottság, mely a rokkantak éve fővárosi feladatainak összehangolására alakult. a bizottság megvitatta a központi számlára eddig beérkezett adományok felosztásával kapcsolatos javaslatokat; a számlán lévő összeget kizárólag közösségi célokra kívánják felhasználni, s a felhasználásról a fővárosiakat részletesen tájékoztatják majd.

a koordinációs bizottság köszönetét fejezte ki mindazoknak, akik tevékeny részvételükkel, önzetlen felajánlásaikkal, társadalmi munkájukkal és pénzbeli adományaikkal hozzájárultak a rokkantak nevelését, oktatását, egészségvédelmét és rehabilitációját szolgáló intézmények korszerűsítéséhez, életkörülményeinek javításához, társadalmi beilleszkedésük elősegítéséhez. /mti/

ag/mm/dg/ig pr

14.58 310382 1415

--

sb0032 4 130 mtib1036

kitüntetés

1982. március 31. - a népköztársaság elnöki tanácsa dr. Kovács István fővárosi főügyésznek, osztályvezető ügyésznek nyugdíjba vonulása alkalmából - az ügyészi szervezetben kifejtett több évtizedes eredményes munkája elismeréséül - a munka érdemrend

arany fokozata kitüntetését adományozta. a kitüntetését szerdán dr. Sziujártó Károly legfőbb ügyész nyújtotta át. ugyancsak kitüntetésben részesült - több más nyugdíjba vonuló - ügyész és ügyészségi dolgozó. /mti/

jk/dg/ig pr

15.02 310382 0513

--

sb0033 4 130 mtib1037

elhunyt bensa István

1982. március 31. - bensa István, a szocialista hazáért érdemrend tulajdonosa, 76 éves korában elhunyt. temetése 1982. április 6-án fél 4 órakor a csepeli temetőben lesz.

mszmp XXI. kerületi bizottsága

/mti/ gg/ig pr

15.05 310382 0277

--

sb0034 4 130 mtib1038

az európai ENSZ társaságok regionális konferenciája Budapesten

1982. március 31. - az ENSZ társaságok világszövetsége /wfuna/ végrehajtó bizottságának március 27-28-ai genfi ülésén hozott határozat szerint ez év november 9-e és 12-e között Budapesten tartják a világszövetség európai regionális konferenciáját. a VB ülésen nyolc ország képviselőiből álló szervező bizottság nevében Gömbös Ervin, a magyar ENSZ társaság főtitkára terjesztette elő a konferencia programjára vonatkozó javaslatot. hazaérkezése után az MTI munkatársának elmondotta: az elfogadott javaslat szerint a konferencia középpontjában a helsinki záróokmány szellemében az együttműködés fokozásának fő feladatai és az ENSZ társaságok szerepe áll. ezen belül megvitatják az európai politikai, gazdasági, kulturális és oktatási együttműködés, valamint a nemzetközi biztonság kérdéseit.

- a vb ülésén kifejtettem: meggyőződésünk, hogy a jelenlegi feszült nemzetközi helyzetben az ENSZ társaságok más haladó tömegszervezetekkel és mozgalmakkal együtt elősegíthetik olyan légkör kialakítását, amely megkönnyíti a magasabb szintű együttműködést az országok között és segíti mind az ENSZ égisze alatt, mind más keretek között folytatandó leszerelési tárgyalások újraélesztését, - mondotta gömös erwin.

a budapesti konferencián megfigyelőként Európán kívüli országok, valamint a Világszövetség vezető tisztségviselői is részt vesznek. a vérehajtó bizottság soronkövetkező ülését szintén Budapesten, a konferenciát követően tartják. /mti/

mm/dg/ks pr

Békebizottság

15.24 310382 1538

-.-

sb0035 4 130 mtib1039

a fővárosi tanács vb ülése /1.rész/

1982. március 31. - új, az V. kerületi vadász utcában létesítendő nyugdíjasház bérházprogramját hagyta jóvá szerdai ülésén a fővárosi tanács végrehajtó bizottsága, majd tájékoztató jelentést hallgatott meg a budapesti engedély nélküli építkezések helyzetéről.

az V. kerületben mintegy 50 ezren élnek, közülük több mint 16 ezer az idős korú. Ők többnyire nagyméretű lakásokban laknak és szívesen költöznének olyan nyugdíjas házba, ahol ellátásukról szervezeten gondoskodnak, ugyanakkor önállóan, függetlenül élhetnek. tapasztalat: a több évtizede e kerületben élő bérlők nem szívesen költöznek távolabbi, számukra idegen környezetbe, de ha a környéken nyugdíjasházat építenének számukra, számos nagy lakás felszabadulhatna többgyermekes családok részére. az új otthont a vadász utca 11-13. szám alatti foghíjtelken kívánják fölépíteni. az épületben 124 ugynevezett lakóegységet alakítanak ki. egy-egy ilyen egység 16 négyzetméteres szobából, 4 és fél négyzetméteres előtér-főzőfülkéből és 3.6 négyzetméteres fürdőszobából áll. bennük - butorozástól függően - egy, illetve két személy találhat otthont. a lakók ellátását 300 adagos melegítő konyha, orvosi szoba, nővér szoba, étterem és több közösségi helyiség szolgálja majd. az épületen belül közlekedésüket két felvonó segíti. a hét szintes épületet a veszprémi házgyár paneljeiből, a veszprémi állami építőipari vállalat építi majd. a belvárosi nyugdíjasház - melyben egyébként még egy 40 személyes öregek napközi otthona is helyet kap - műszaki átadására 1984 végén kerül sor.

a fővárosi tanács végrehajtó bizottsága még 1975-ben utasította a tanács városrendezési és építésügyi főosztályát, hogy negyedévenként adjon tájékoztatást: hogyan alakultak a fővárosban az engedély nélküli építkezések. azóta számos intézkedést tettek a ,,vadépítkezések,, megakadályozására, ám az ugynevezett építésrendészeti ügyek száma még mindig jelentős. 1981-ben 1652 ilyen ügyet zártak le, 841 épületnél fennmaradási engedélyt adtak, 672-t az építettől önként bontott, 34 esetben hatósági bontást rendeltek el. egyéb módon, például elévülés miatt, 105 ügy fejeződött be. azóta már újabb 1507 építésrendészeti ügy ,,keletkezett,, ezek közül 23-at még vizsgálunk, 280 esetben a kiadott határozat még nem emelkedet jogerőre, fennmaradási engedélyt adnak 402 épületnél és várhatóan bontás lesz a vége 802 ügynek. tavalay csaknak 5 és fél millió forint építésrendészeti bírságot szabtak ki.

/folyt. köv./

Bor elhunyt érten

t/ag/mm/dg/ig pr

15.31 310382 2539

-.-

sb0036 4 130 mtib1040

a fővárosi tanács vb ülése /2.rész/

a végrehajtó bizottság az adatok, valamint a városrendezési és építésügyi főosztály előterjesztése alapján megállapította, hogy Budapesten az engedély nélküli építkezések nem szüntek meg, de számuk csökken. remélhető, hogy a nagyobb összegű, szigorubb építésrendészeti bírság visszatartó, elriasztó hatása a jövőben még fokozottabban érvényesül. /mti/

t/ag/mm/dg/ig pr

15.32 310382 0423

-.-

sb0037 4 150 mtib1041

növelni kell termőföldjeink eltartó képességét - agrókémiai tanácskozás pecsét

1982. március 31. - agrárgazdaságunk egyik fő törekvése a következő években, évtizedekben a termőföld eltartó képességének fokozása, mégpedig úgy, hogy minden végtermék alkalmassá váljék emberi táplálkozásra. a pecsét szerdán kezdődött xx. agrókémiai és növényvédelmi napokon ezzel kapcsolatban felhívták a figyelmet arra, hogy helyenként megengedhetetlen mértékű romlás következett be a talaj minőségében.

nagy bálint, a mém főosztályvezetője emlékeztetett arra, hogy 1960 és 1980 között hat százalékkal csökkent a termőterület, ám ami ennél is aggasztóbb: a szántóterület tizenegy százalékkal fogyatkozott meg. az arányokat jól érzékelteti az az összehasonlítás, mi szerint két megyéni terület esett ki az agrártermelésből. az ezredfordulóig másfél-kétszeresére kell növelnünk a mezőgazdaság össztermelésének értékét, mégpedig versenyképesen, s ezt csak a föld területének és minőségének fokozott megóvásával lehet elérni.

a mezőgazdasági üzemekben meg kell változtatni az eddigi agrókémiai gyakorlatot - hangoztatták a pécsi tanácskozáson. a fő feladat: a talaj termőerejének megjavítása, az elhanyagolt földek rendbehozása. a népgazdaság szinte erején felül támogatja a talajjavító meliorációs munkákat, sok gazdaság viszont még mindig elkótyavetyéli a talaj számára elengedhetetlenül szükséges szervesanyagokat. nyaranta például országszerte lángolnak a gabonatarlók ahelyett, hogy visszaadnák az értékes tápanyagot a földnek. másfelől még mindig nem aknáztuk ki a föld természetes termőképességét, helyette inkább a termelésben felhasznált drága, gyakran importból származó anyagok mennyiségét növelték az üzemek, mégpedig sokszor indokolatlan mértékben. /mti/

igó /rj kz pr

15.34 310382 1793

-.-

sb0038 4 150 mtib1042

a bács-kiskun megyei tanács vb ülése - szakember-ellátottság

1982. március 31. - javult bács-kiskun megye termelőszövetkezeteinek szakemberellátottsága, a korábbinál lényegesen magasabbban kvalifikált vezető dolgozik a közös gazdaságokban állapították meg szerdán kecskeméten a megyei tanács végrehajtó bizottságának ülésén. a terület állásfoglalása szerint tevékenységünk főként a kezdeményező- és a kockázatvállalási készség szembetűnő javulásában, a szélsőséges termőhelyi adottságok és a termelőeszközök egyre jobb kihasználásában valamint a termelési költségek csökkenésében kamatozik, de döntő részük van abban is, hogy ma már a megye termelőszövetkezeteinek zöme egy, vagy több termelési rendszernek tagja, következésképpen új, korszerű technológiákat alkalmaz. mindezek hatására az utóbbi tíz évben a búzatermesztés hozama 80 százalékkal, a kukoricáé pedig 56 százalékkal emelkedett, s ennek arányában nőtt a hustermelés is. jelenleg az összes megyék közül bács-kiskunban vásárolják fel a legtöbb vágómarnát és sertést. a vidék hagyományos kertészeti kultúrája azonban szakember hiánnyal küzd. a kiskunsági területi szövetséghez tartozó szőlőtermelő gazdaságokban kevés a kertészmérnök: negyed annyian dolgoznak csak ebben az ágazatban, mint a szántóföldi növénytermesztésben, noha itt a szőlő-gyümölcstermelés adja a legnagyobb produktumot. a végrehajtó bizottság határozata szerint további erőfeszítéseket kell tenni a szakemberellátottság javításáért. nemcsak felsőfoku képzettségű szakemberre, szakmunkásra is többre van szükség a jelenleginél. /mti/

Lász/rj kzt pr

3 tólv,

15.42 310382 1594

-.-

sb0039 4 160 mtib1043

már 70.000 jegy elkelt - gazdag nyári program szegeden

1982. március 31. - félszáz kulturális és szórakoztató program várja az idén a júliusban-augusztusban szegedre látogató turistákat. a nyári fesztivál intéző bizottságának szerdán szegeden tartott ülésén a rendező szervek képviselői elmondották, hogy a művészi programok szereplőivel a szerződéseket már megkötötték, csinosítják a várost, új tájékoztató táblákat helyeznek el a centrumban, a kereskedelem és a vendéglátóipar megfelelő árukészlettel, új büfék, teraszok nyitásával készül a többszázézes vendégsereg fogadására.

0

a legjelentősebb művészeti eseményen, július 23-tól augusztus 20-ig tartó szabadtéri játékokon négy este Kodály: háry jánosát, három este Verdi: trubadurját, négy este Strauss: a cigánybáróját, két este Csajkovszkij: hatyuk tava című balettjét, három este a magyar állami népiegyüttes: lakodalmas című kétrészes műsorát láthatja a közönség. a hatyuk tavát szovjet művészek, a permi balett táncosai adják elő. érdeklődés máris nagy: elővételben már eddig 70.000 jegyet megvásároltak.

a nyári program látványos rendezvénye lesz a július 23-tól augusztus 1-ig tartó szegedi ipari vásár. eddig 318 hazai vállalat és több mint 100 jugoszláv cég jelentette be részvételi szándékát. a szegedi kiállítótermekben 12 képzőművészeti, fotó- és dokumentumkiállítás nyílik mindezek mellett orgonahangversenyek, könnyűzenei műsorok, dél-alföldi néptáncgyűttések fellépései, népművészeti tárgyak vására, a szakszervezeti néptáncgyűttések minősítő versenye és nyilvános gálabemutatója, tucatnyi nemzetközi-országos sportverseny színesíti a programot. /mti/

dén/f/kz/ks pr

15.44 310382 1667

.-.

sb0040 4 130 mtib1044

egyetemi, főiskolai párttitkárok tanácskozása

1982. március 31. - szerdán a Kisz kb székházában országos egyetemi, főiskolai párttitkári értekezletet rendezett az MSZMP kb tudományos, közoktatási és kulturális osztálya és a Kisz kb egyetemi és főiskolai tanácsa. a résztvevők meghallgatták Kornidesz Mihálynak, az MSZMP kb osztályvezetőjének időszerű kulturális, ideológiai kérdésekről adott tájékoztatóját, majd Nagy Sándornak, a Kisz kb titkárnak bevezetőjét követően megvitatták az egyetemi, főiskolai Kisz munka fejlesztésének irányairól kiadott vitaanyagot. /mti/

sr/rj dg pr

15.45 310382 0598

.-.

sb0041 4 150 mtib1045

az ovh és vas megye vezetőinek tanácskozása

1982. március 31. - tervegyeztető megbeszélést tartottak Szerdán Szombathelyen, az országos vízügyi hivatal és Vas megye vezetői. a tanácskozáson egyetértettek abban, hogy továbbra is kiemelt feladatnak tekintik a lakosság egészséges ivóvízzel való ellátását. ebben a megyében ugyanis még napjainkban is 131 olyan település van, ahol közegészségügyileg nem megfelelő az ivóvíz. e helyzet javítása érdekében ebben az évben Kám, Csehímszent, Kemeneskáporna, Kemenesmagasi és Sitke községben befejeződik, Csehímben, Csákánydoroszlón és Apátistvánfalván pedig megkezdődik - egy-egy vízmű építése. öt olyan kistelepülésen, ahol nem kifizetődő vízmű létrehozása, közutakat építenek.

folytatódik a megyében a Szentgotthárdi árvízvédelmi művek építése, a Rába, Szentgotthárd és Csörötnek közötti, illetve a Lapincspatak torkolati szakaszának szabályozása. befejezik a Rába duzzasztó építését Szentgotthárdnál, rendezik a Répce alsó és középső szakaszát. folytatják a Marcal térségének meliorációs munkáit, Bajánsenyén pedig víztározót alakítanak ki. nagy gondot fordítanak a települések belterületi vízrendezésére is. /mti/

Lér/mné/kz/ig pr

15.46 310382 1206

.-.

sb0042 4 130 mtib1047

befejeződött a vizsgálat - újból játszik a Győri színház

1982. március 31. - szerdán befejeződött a vizsgálat a március 26-i Győri színházi tűz ügyében. ezen a napon nem sokkal az esti előadás előtt tűz keletkezett a színpadon. a szakértői vizsgálatok megállapították, hogy a tüzet a színpad diszleteibe beépített elektromos berendezések - világító testek - meghibásodása okozta. a rövid idő alatt nagy erővel helyszínre érkezett tűzoltók a veszélyesnek ítélt tüzet gyorsan megfékeztek. ugyancsak Szerdán a végleges kárfelmérés is megtörtént. a gyors beavatkozás ellenére is 2 millió 35 ezer forint értékű kár érte a Győri Kisfaludy színházat.

a tűz okának felderítésére indult vizsgálat arra is kiterjedt; hogyan működtek a helyi tűzoltó berendezések? a színpad záporoztató - vízpermetező - berendezése jól működött. a kézi tűzoltó készülékek is üzemképesek voltak, de azok egy részét, váratlan

helyzet okozta idegesség, miatt kezelők nem tudták eredményesen használni.

a helyreállítási munkák is befejeződtek és csütörtökön este újból megnyitja kapuit a győri színház a közönség előtt. az előadások hat napon át szüneteltek. a helyreállítási munkákban a színház technikai apparátusán kívül több győri vállalat szakemberei is részt vettek. különösen értékes segítséget nyújtottak a rába magyar vagon-és gépgyár, valamint a győr megyei állami építőipari vállalat szocialista brigádjai. /mti/

cser/rj kz hgy

16.27 310382 1444

-. -

sb0043 4 130 mtib1048

népfront-tanácskozás - a társközségek helyzetéről /1.rész/

1982. március 31. - az állami irányítás különböző szintjein, s a társadalmi szervezetekben már tért hódított az a felismerés, hogy az aprófalvak, elsősorban a közös tanácsu, ugynevezett társközségek fejlesztésére, az ott élők ellátásának, életfeltételeinek, kulturális lehetőségeinek javítására az eddigieknél több figyelmet szükséges fordítani. a felismerést azonban cselekvésnek is kell követnie: mind sürgetőbb a településfejlesztésben tapasztalható korábbi egyenlőtlenségeket felszámolni. így foglalt állást szerdán, budapesten tartott ülésén a hazafias népfront településpolitikai munkabizottsága.

a résztvevők egy tavalyi vizsgálatnak a tapasztalatait vitatták meg, melynek során a minisztertanács tanácsi hivatala a népfrontmozgalommal közösen csaknem száz társközségben mérte fel az alapellátás színvonalát, a helyi közéleti fórumok működését, a tanácsi munka eredményességét. raft miklós, a tanácsi hivatal elnökhelyettese e vizsgálat tapasztalatait összegezve megállapította: az adatok is egyértelműen jelezték, hogy kisközségeink fejlődése, gyarapodása számottevően elmaradt az elmúlt évtizedekben a településhálózat egészétől. az elmaradás nemcsak a városok dinamikus növekedéséhez viszonyítva érzékelhető, hanem egyes területek, körzetek között is lényeges különbségek alakultak ki. a sokszínű képbe tehát egyaránt beletartoznak a megújulásra képtelen, fokozatosan elnéptelenedő falvak, illetve a szinte egy kertváros hangulatát árasztó, s kényelmes életfeltételeit nyújtó községek. ez utóbbiak életképességét általában a helyben, vagy a közelben lévő gazdálkodó egységek, munkahelyek adják, de az országban nyitott

szemmel utazók azt is láthatják; milyen nagy szerepe van például a közlekedési feltételeknek; milyen különbség lehet a főutak mentén elterülő, illetve az „eldugott”, települések arculata között.

az aprófalvak némelyike valóban fejlődésképtelenné vált, mesterséges „életben tartásukra”, nincs elég pénz, de ez nem is lenne célszerű. ahol lehet azonban, ott nagyobb segítséget szükséges nyújtani a kistelepüléseknek népességmegtartó képességük erősítéséhez, ahhoz, hogy valódi otthon teremthessenek lakóiknak. valamennyi településen legyen egészséges ivóvíz, lehetőség a napi bevásárlásra, s elérhetőek legyenek helyben, vagy a közelben az oktatás, a kultúra, az egészségügy alapintézményei - ezek az igények jogosak, támogatást érdemelnek.

/folyt./

ár/pá/kz/ig pr

16.28 310382 2492

-. -

sb0044 4 130 mtib1049

népfront-tanácskozás ... /2.rész/

számos új kezdeményezés jelzi e szándék erősödését - tette hozzá raft miklós - így például sokhelyütt arányosan, a kisebb falvakra is figyelve bővítik a kereskedelmi hálózatot, másutt felvevőhelyek kijelölésével oldják meg egy-egy körzet szolgáltatóipari igényeit, vagy a termelőszövetkezeti buszok igénybevételével teremtenek közvetlenebb kapcsolatot a városokkal, tájegységi központokkal. a kedvező törekvések támogatásában a megyei tanácsok átgondoltabb, arányosabb fejlesztési politikája mellett nagyobb szerepet kíván vállalni a központi irányítás is, jobban ösztönözve a rendelkezésre álló eszközök kiegyenlített, igazságos elosztására.

szólt arról is, hogy a közös községi tanácsok létrehozása néhol inkább gátolta, mintsem segítette a kisebb települések fejlődését. a vitában elhangzott hozzászólások legtöbbszörrel is összhangban leszögezte: a népképviselői, igazgatási szervezet ésszerűsítése elkerülhetetlen lépés volt, hiszen az anyagi és szellemi erő egyesítése jelentősen bővítette a fejlesztés helyi lehetőségeit. a szervezeti lépések azonban csak akkor lehetnek eredményesek, ha a társadalom támogatása kíséri azokat. s a legfontosabb megvalósulásuk minkéntje. sokhelyütt ugyanis a nagyobbá vált közigazgatási egységek munkája mindegyik társközségnek érzékelhető hasznot hajt, ám számos falu az átszervezés nyomán indokoltan érezte úgy: magára hagyták.

miként a résztvevők rámutattak: a továbblépés legfőbb záloga a népképviselői fórumok tevékenységének tartalmi fejlesztésében rejlik. a kisközségek sajátos érdekeik érvényre juttatásáért valós eséllyel léphessenek fel, érdemben képviselhesék a demokratizmus színterein lakóik véleményét, törekvéseit. ezzel szorosan összefügg az is, hogy ezeken a településeken élénk, cselekvő közélet bontakozzék ki, olyan közélet, amely alapot adhat e közösségek önfejlesztő képességének megszilárdításához. a hazafias népfőnt helyi testületeinek e közéleti tevékenység szervezésében, a lakossági érdekek következetes képviseletében van elengedhetetlen szerepe - hangoztatták a tanácskozáson. /mti/

ár/pá/kz/ig pr

16.28 310382 2134

-. -

sb0045 4 150 mtib1051

formatervezési nivódijak a porcelán- és üvegekészletek alkotóinak /1.rész/

1982. március 31. - ábrahám kálmán építésügyi és városfejlesztési miniszter a minisztérium szerdai ünnepségén kiosztotta az ágazat idej formatervezési nivódijait. ezt az elismerést azok az iparművészek, tervezői közösségek kapták, amelyek alkotásaikban harmonikusan ötvözték a használati funkciót a célszerű, szép formával, s nem kerültek ellentmondásba a gyártástechnológia gazdaságosságának követelményeivel, sőt újabb lehetőségeket nyitottak a termelés hatékonyságának javítására is.

nivódijat kapott tamás ákos, a herendi porcelángyár iparművésze moka készletéért, amely tiszteletben tartja a világszerte ismert herendi művesség hagyományait az évszázados, ugynevezett rizsszemtechnika alkalmazásával, de a célszerűen szerkesztett és a kézműves jellegét is őrző formáival lehetővé teszi egyes gyártási folyamatok automatizálását is. művének újdonsága, hogy a szokásos öntés helyett korongos eljárással, s így jóval kevesebb selejttel készülhetnek a készlet kannái.

torma istvánné, a hollóházi porcelángyár iparművésze névódijas ét- és teáskészlete jól illik a modern lakásba, s ötletes formája révén kis helyen tárolható. ezt az előnyt a gyártásban, az égetőkemence kihasználásában is jól hasznosíthatják, s a díszítéshez használt ujszerű máz sem csupán mutatós, a további munkát, az égetést egyszerűsíti.

németh olga, papp horváth istván, kutrovics lászló, vilicsné murvai éva, az alföldi porcelángyár alkotói közösségének étkészlete korszerű formavilágával illeszkedik a modern környezetbe, mert alkalmas több funkciós tállalásra és könnyen tisztítható. gyártása gazdaságos, s a termék minősége jobb a korábbinál. kedvező, hogy nemcsak a háztartások, hanem az igényesebb vendéglátóipari egységek is használhatják a készlet alapvető edényeit, tárgyait.

kazinczy gyula, takács géza, erdei sándor alkotói közössége a salgótarjáni öblösüveggyárban ugynevezett huzott száru új kehelyszériát tervezett igényes szállodai és egyéb vendéglátóipari felhasználásra. a kecses formákkal a kézi gyártást hangsúlyozták, amely rangot ad a terméknek, és kedvező értékesítési lehetőséget bel- és külföldön egyaránt.

/folyt.köv./

rj -

16.44 310382 2253

-. -

sb0046 4 150 mtib1052

formatervezési nivódijak.. /2.rész/

a díjazott négy alkotást ellátják a megkülönböztető „nivódijas ipari forma,, jellel. az előző két évben kiosztott nivódijakkal együtt most már tizennégy finomkerámia- és üvegipari terméken tüntetik fel a nif minőségi jelet. a két iparágban dolgozó mintegy ötven iparművész fontos célja, hogy az ipari formatervezést nélkülözhetetlen termelési, környezetalakító és izlésnevelő tényezőként még jobban hasznosítsák, jóllehet mindkét iparág régóta él a formatervezés eszközeivel. a következő években a finomkerámiaiparban főleg a falburkoló csempék, padlóburkoló lapok, lakásfelszerelések, majolika ajándéktárgyak és a diszkandallók kályhacsempéinek választékát gazdagítják új formájú és mintájú termékekkel. az üvegipar ez év második felében kezdi meg a nivódijas vendéglátóipari pohár- és kehelycsalád sorozatgyártását, s a következő években a korszerű formatervezési elvek alapján bővíti a különböző lámpaburák és egyéb világítótestek, valamint a hőálló háztartási üvegedények választékát. /mti/

t/sb/rj bam hgy

16.50 310382 1068

-. -

sb0047 4 130 mtib1053

világfront alakult a salvadori néppel vállalt nemzetközi szolidaritás erősítésére.

1982. március 31. - hazaérkezett a magyar szolidaritási bizottság küldöttsége amely március 26-28-a között mexikóvárosban résztvett a salvadori nép melletti szolidaritás jegyében rendezett nemzetközi fórumon. az értekezleten 28 országból mintegy 85 különböző politikai párt, szervezet és mozgalom képviselője nyilvánította ki szolidaritását a salvadori nép - a farabundo marti nemzeti felszabadítási front és a forradalmi demokratikus front vezetője - hőies harcával, amelyet az oligarchia és a nemzetközi imperializmus ellen, a nemzeti függetlenségért, az emberi jogokért és a társadalmi haladásért folytat.

a salvadori nép törekvéseinek támogatására, valamint az amerikai liberális körök és latin-amerikai szövetségeseik beavatkozási kísérleteinek elhárítására létrehozták a salvadori néppel vállalt szolidaritási világfrontot és a front mexikóvárosi székhelyű állandó irodáját, amelynek fő feladata a fórumon elfogadott akcióprogram nemzetközi összehangolása. /mti/

k/ár/tr/dg/ks hgy

16.51 310382 1096

-.-

sb0048 4 130 mtib1054

felmentés, kinevezés

1982. március 31. - szerdán ülést tartott a józsef attila színház társulata, ahol mezei gyula, a fővárosi tanács művelődési főosztályának vezetője megköszönve eddigi tevékenységét felmentette beosztásából miszlay istván igazgatót és berényi gábor főrendezőt. a józsef attila színház új igazgatójává szabó ervint, új főrendezőjévé iglódi istvánt nevezte ki. /mti/

sr/dg/ks hgy

16.56 310382 0415

-.-

sb0049 4 150 mtib1055

fokozott közuti ellenőrzés áprilisban

1982. március 31. - fokozott közuti ellenőrzést tart áprilisban a fővárosban és az ország valamennyi megyéjében a bm országos rendőr-főkapitányság. célja: a közuti forgalom segítése, a közlekedési fegyelem szilárdítása, s a balesetek megelőzése. az ellenőrzésben részt vesznek a kpm autófelügyelet és a nagy közlekedési vállalatok ellenőrei, munkatársai, a rendőrség önkéntes segítői, valamint a fegyveres erők és testületek ellenőrei is.

az immár hagyományos fokozott közuti ellenőrzéssel segítséget kívánnak nyújtani a járművezetőknek a tavaszi átálláshoz, továbbá célul tűzték a kirívóan súlyos közlekedési szabálysértések megelőzését is. különös figyelmet fordítanak a gyalogosok, a gyermekek és az időskorúak biztonságos közlekedésére. az ellenőrzés kiterjed a járművek műszaki állapotára, a vezetői, forgalmi engedélyek, hatósági jelzések, a szállítással kapcsolatos okmányok érvényességére, valamint a környezet és a természetvédelmi szabályok betartására is.

x x x

az áprilisi fokozott közuti ellenőrzésekhez a magyar autóklub is kapcsolódik szolgáltatásaival. így például a hagyományos tavaszi fényszóró-beállítási akcióját budapest területén egész áprilisra kiterjeszti. ezen kívül a főváros három pontján „sárga angyal-szolgálatot” létesít az autóklub, ahol bárkinek elvégzik a fényszórók beállítását, emellett műszaki tanácsadással is ellátják az érdeklődőket. a szolgáltatás minden magánautósnak díjtalanul áll rendelkezésére. sárga-angyal támaszpont lesz a sugár áruház parkolójában /xiv. kerület, őrs vezér tér/, az autóklub székház parkolójában /ii., rómer flóris utca 4/a./ és a hagyományos fényszóró-beállítási helyen: a dózsa györgy uton, a damjanich utca és ajtósi dürer sor között. a szolgáltatás hétköznapokon 16-19 óráig, szombaton és vasárnap 10-18 óráig vehető igénybe, április 4-én és április 12-én /husvét-hétfőn/ szünetel.

budapesten kívül a magyar autóklub helyi szervezetei is megrendezik székhelyükön a hagyományos tavaszi fényszóró-beállítási akciót április 17 és 25-e között. /mti/

bi/bam rj hgy

17.01 310382 2110

-.-

bel

- 38 -

1982.03.31.

sb0050 4 150 mtib1056

csucseredmény Lyukóbányán

1982. március 31. - új termelési csucseredményt értek el márciusban a miskolci bányászati Lyukói aknájának szocialista brigádjai. átlagos napi termelésük ebben a hónapban elérte az 5450 tonnát, csaknem 900 tonnával meghaladva saját korábbi csucseredményüket. ilyen módon természetesen rekord a bánya 147 ezer tonnás márciusi össztermelése is. az eredményben a három frontfejlesztés igen kedvező elhelyezkedése mellett döntő szerepe volt a jó munkaszervezésnek és az ösztönző bérezésnek. az ország eddigi egyetlen milliomos aknájából négy év óta folyamatosan évente több mint egymillió tonna szén hoznak a felszínre. /mti/

hag/szn/st/ks hgy

17.03 310382 0679

-. -

sb0051 4 160 mtib1057

turi fazekasok gyulán

1982. március 31. - három mezőturi ifjú fazekas népművész alkotásaiból rendezett kiállítás nyílt szerdán a gyulai vármuzeumban. kőműves lajos, sólyom imre és tóth géza mintegy 300 szépművű korsója, tála, kancsója, kupája s italkészlete sorakozik a vár három emeleti időszakos kiállító-terében. a népművészet három ifjú mesterének kiállítása egy hónapon át látható a gyulai várban. /mti/

sam/rj kz hgy

17.07 310382 0440

-. -

bel

- 39 -

1982.03.31.

sb0052 4 150 mtib1058

új kenyérgyár orosházán

1982. március 31. - szerdán megkezdték a próbaüzemet a békés megyei sütőipari vállalat új orosházi kenyérgyárában. az 50 millió forintos költséggel létesített üzemből a város és a környező települések lakossága áprilistól naponta 16-17 tonna többféle minőségben készített kenyeret, mintegy huszezer kiflit és ötvenezer finomsüteményt kap. a gyár korszerű berendezései lehetőséget adnak arra, hogy ha a szükséglet megkívánja, ezt a termelést harmadával növeljék. /mti/

bty/ke/st/ig hgy

17.11 310382 0527

-. -

sb0053 4 150 mtib1059

kitüntetés

1982. március 31. - az elnöki tanács paszternák lászlónak, a szot központi iskola tanárának eredményes munkája elismeréséül, nyugállományba vonulása alkalmából a munka érdemrend arany fokozata kitüntetését adományozta. a kitüntetését sólyom ferenc, a szot titkára szerdán adta át. /mti/

sl/s/ks hgy

17.11 310382 0326

-. -

sb0054 4 150 mtib1060

új cipőgyártó csarnok oroszlányban

1982. március 31. - új gyártócsarnokot adtak át szerdán a duna cipőgyár oroszlányi gyáregységében. az 1500 négyzetméter alapterületű üzemből mintegy 60 millió forintos költséggel létesítették, és segítségével a gyáregység csaknem megkétszerezheti éves termelését. korszerű gépeiken és futószalagaikon a divathoz alkalmazkodva rendkívül gyorsan, akár két óra alatt átállhatnak

o

1982.03.31.

- 40 -

bel

bármilyen új modell gyártására. még ebben az évben 700 ezer pár bőr, műanyag és textilfelsőrésű cipőt készítenek, s ezek nagy részét a szocialista országokba exportálják, tőkés exportra pedig cipőfelsőrészeket gyártanak. az új gyártócsarnok több mint 600 munkásnővel, két műszakban dolgozik. /mti/

kuz/wné/st/ig hgy

17.18 310382 0748

-.-

sb0055 4 150 mtib1061

borsodi környezetvédelem - megyei tanácsülés

1982. március 31. - borsod megye hosszútávú környezetvédelmi koncepcióját hagyta jóvá szerdán tartott miskolci ülésén a megyei tanács. az elfogadott hosszútávú terv meghatározza a víz, a levegő, a termőföld az élővilág és a települési környezetek veszélyeztetettségének mértékét és kijelöli megóvásuk módjait. a megyében több mint tíz, országosan is jelentős tájvédelmi körzet van, az egyedi védelemre szoruló természeti értékek száma pedig meghaladja a 35-öt.

a tanácsülés megállapította, hogy az elmúlt években a környezet megóvására tett erőfeszítések eredményei napjainkban már érezhetők a megyében, így például a vízminőség és a levegőtisztaság tekintetében, ugyanakkor elsősorban az ipari körzetekben, főként a sajtó völgyében több mint husz olyan üzem és vállalat található, amely jelentős mennyiségű porral és más szennyezőanyaggal károsítja környezetét.

a hatodik ötéves terv során elvégzendő kiemelt környezetvédelmi feladatok között fontos helyet foglal el a miskolc környéki tőrendszer komplex tájrendezési tervének elkészítése és a megvalósulás feltételeinek megteremtése. a levegőtisztaság védelmére korszerű elektromos porleválasztókat szerelnek fel a tiszai erőműben és a borsodi hőerőműben. az észak-magyarországi vegyiművekben megszüntetik a merkaptán légszennyezést, a borsodi vegyikombinát és a tiszai vegyikombinát salétromsav üzemében pedig csökkentik a szennyező gázok kibocsátását. a bodrogköz térségében komplex talajjavítással mintegy kétezer hektárnyi szántóterület visszanyerését tervezik a mezőgazdasági termelés számára. /mti/

hag/rj st hgy

17.19 310382 1647

-.-

bel

- 41 -

1982.03.31.

sb0056 4 180 mtib1062

halálos balesetek

1982. március 31. - baranya megyében patapoklosi külterületén kárász istván 32 éves gépkezelő, teklafului lakos a déldunántúli vízügyi igazgatóság munkagépével a gyöngyös patakba borult és megfulladt. a rendőrség a vizsgálatot szakértő bevonásával megkezdte.

a tatabányai szénbányák vállalat mányi bányauzemében a csabdi /fejér megye/ lejtőszaknán a szállítószalag dobjának tisztítása közben tóth tamás 19 éves csillós, tatabányai lakos egy ruddal úgy nyult be a dobba, hogy az elkapta a rudat és tóthot is behuzta. tóth a helyszínen meghalt. a rendőrség a vizsgálatot szakértők bevonásával megkezdte. /mti/

tr/ks hgy

17.19 310382 0658

-.-

sb0057 4 160 mtib1063

walesi kórus szegeden

1982. március 31. - szegeden vendégszerepelt szerdán a walesi south glamorgan város ötven tagú ifjusági kórusa. a tiszta szálló disztermében tartott koncertjükön angol madrigálokat, walesi népdalokat, valamint bach, ha:ndel, haydn, mozart, bartók és kodály szerzeményeket adtak elő.

a szegedi bartók béla művelődési központ ifju zenebarátok kórusa a nyáron viszonozza a walesiek mostani vendégszereplését. /mti/

dén/f/st/ig hgy

17.23 310382 0473

-.-

bel

- 42 -

1982.03.31.

sb0058 4 160 mtib1064

napirenden a lakótelepi közművelődés

1982. március 31. - népművelők, a lakóközösségek, tanácsi szakigazgatási szervek, politikai és társadalmi szervezetek képviselői részvételével a lakótelepek közművelődéséről rendezett kétnapos tanácskozást a budapesti művelődési központ, amely szerdán fejeződött be. a fővárosban ma már kétszáz ezer településen épített lakás van, s ezekből több mint félmillió ember él. a lakásépítések további folytatása következtében ez a szám az ezredfordulóra várhatóan jelentősen megnövekszik. közismert tény azonban, hogy az új lakótelepeken többnyire hiányoznak a közművelődés hagyományos intézményei - a művelődési házak, a könyvtárak, a klubhelyiségek -, s mivel létrehozásukra hosszabb ideig nincs mód, ideiglenes megoldásokkal, ötletekkel pótolják azokat.

miként a tanácskozáson is elhangzott: számot tevő előrelépést várnak attól a pályázattól, amelyet a közelmúltban hirdetett meg a hazafias népfőnt és az országos közművelődési tanács más szervekkel közösen, az új lakótelepek közösségi helyiségeinek kulturális, közművelődési célú hasznosítására ösztönözve. számos olyan elképzelésről esett szó az értekezleten is, amely ugyancsak ezt a célt szolgálja, s ilymódon a lakótelepek használaton kívüli helyiségei - az alagsori termek, a szárítóhelyiségek - csekély ráfordítással a közösségi élet színtereivé válhatnak, s kulturális programoknak, a lakók érdeklődését kielégítő rendezvényeknek adhatnak otthont. így például a barkácműhelyt, a játszósobát, a helyi amatőr együtteseknek fellépési lehetőséget nyújtó klubtermeget egyaránt kialakíthatnak a lakótelepeken. a most formálódó ötletek megvalósulását a pályázat kiírói anyagi támogatással is segítik majd.

fontos azonban, hogy a közösségi művelődés e fórumai állandó tartalommal telítődjenek, s az egy-egy lakótömbben élők öntevékenysége kapjon megfelelő szakmai, módszertani segítséget a környező művelődési intézményektől - hangsúlyozták a tanácskozáson.
/mti/

t/kj/rj dg hgy

17.28 310382 2011

.-.

bel

- 43 -

1982.03.31.

sb0059 4 130 mtib1066

ujságírók kitüntetése

1982. március 31. - szerdán a parlament vadásztermében hazánk felszabadulásának 37. évfordulója alkalmából ujságírókat tüntettek ki. a kitüntetéseket bajnok zolt államtitkár, a minisztertanács tájékoztatási hivatalának elnöke adta át. az ünnepségen jelen volt aczél györgy, a minisztertanács elnökhelyettese, óvári miklós, az mszmp kb titkára, az mszmp politikai bizottságának tagjai, és győri imre, a központi bizottság osztályvezetője.

kimagasló ujságírói munkájuk elismeréseként rózsa ferenc-dijban részesültek:

baló györgy, a magyar televízió osztályvezetőhelyettese; márkus gyula, a magyar távirati iroda belgrádi tudósítója; ónody györgy, a magyar rádió rovatvezetője, sulyok katalin, a nők lapja munkatársa; szántó jenő, a népszabadság szerkesztő bizottságának tagja és dr. varga györgy, a figyelő főszerkesztő-helyettese.

rajtuk kívül ketten a szocialista magyarorszáért érdemrendet, harminchárman a munka érdemrend arany, ezüst, illetve bronz fokozatát, harminchárman pedig a kiváló munkáért kitüntető jelvényt vették át. /mti/

hy/rj dg hgy

17.34 310382 1109

.-.

sb0060 4 150 mtib2038

tanácskozás az ipari hulladékok ártalmainak megszüntetéséről /1.rész/

1982. március 31. - az ipari hulladékok biztonságos elhelyezéséről, környezetszennyező hatásainak kiküszöböléséről tanácskoztak a szakemberek szerdán a kémikusok egyesületében.

az ipar és a környezetvédelem közös gondja, hogy az évi mintegy 300 ezer tonna, emberre, állatra és növényzetre káros, mérgező hulladékot megsemmisítsék, megfelelően elzárt területre szállítsák, ártalmatlanná tegyék, illetve újra felhasználják. a hulladékok háromnegyed része szerves anyag, amely elégethető. leninvárosban és százhalombattán már működnek olyan zárt rendszerű, forgódobos, füstgáztisztító berendezéssel ellátott égetőkemencék, amelyek eleget

bel

- 44 -

1982.03.31.

tesznek a környezetvédelmi követelményeknek. ezek kapacitása azonban a rövidesen felépülő fűzfői hulladékégetővel együtt is csak mindössze évi 50-60 ezer tonna mérgező szerves anyag elégetésére elegendő.

a szerves ipari hulladékok tárolása egyelőre szintén nem kielégítően megoldott. az országban csupán három helyen - a zala megyei belezna környékén, valamint dunaujváros és téglás község mellett - van a biztonsági előírásoknak mindenben megfelelő, 3 méteres agyagrétegben elhelyezett, műanyaggal vagy betonnal bélelt hulladéktároló.

a tanácskozás során a környezetvédelmi intézet munkatársai ismertették a veszélyes ipari hulladékkezelő hálózat létrehozásának koncepcióját, amelynek alapján 1995-ig az országban 5 komplex - laboratóriummal, égető- és lerakóhellyel ellátott - hulladék-megsemmisítő, illetve - tárolótelepet létesítenek, elsőként budapest, majd pápa, pécs, hódmezővásárhely és leninváros környékén. a beruházás tervezett költsége 3,2 milliárd forint.

szó esett a veszélyes hulladékok újrahasznosításáról is, amire főként a gyógyszer- és gépiparban van lehetőség, az oldószerek visszanyerésével, illetve a galvánhulladékok újbóli felhasználásával. ez utóbbira már van példa: a jászberényi hűtőgépgyárban a hulladékok szelektív gyűjtésével megoldották a fémhidrogén-oxidokból a fémek visszanyerését.

/folyt. köv./

nj -

17.52 310382 2090

-. -

sb0061 4 150 mtib2039

tanácskozás az ipari hulladékok../2.rész/

a szakemberek véleménye szerint a jövő útja olyan technológiák kifejlesztése és alkalmazása, amelyeknek segítségével a jelenleginél lényegesen kevesebb veszélyes ipari hulladék képződik. ilyen irányú kutatások folynak többek között a vegyipari technológiák korszerűsítésére a veszprémi egyetemen. a tanácskozás résztvevői

bel

- 45 -

1982.03.31.

közüi azonban többen hangsúlyozták azt is, hogy az ipari hulladékok mennyisége a legtöbb iparágban - a jelenlegi technológiák mellett is - mintegy 20-30 százalékkal csökkenthető lenne jobb munkaszervezéssel, és a technológiai fegyelem szigorubb betartásával. /mti/

mg/sl/nj hgy
18.00 310382 0658

-. -

sb0062 4 180 mtib2041

időjárásjelentés

1982. március 31. - a meteorológiai intézet jelenti március 31-én 19 órakor:

felszakadozó felhőzet

várható időjárás az ország területére csüörtötök estig: lassanként tovább csökken a felhőzet, eső már sehol sem valószínű. az északi-északkeleti szél többfelé megélénkül. a több órás napsütés hatására kora délutánra 11, 16 fokig melegszik fel a levegő. /mti/

ks hgy

18.32 310382 0410

-. -

sb0063 4 800 mtib2044

belpolitikai hireink tartalomjegyzéke

1982. március 31.

sb0001 gázfogyasztás a fővárosban
sb0002 gázfogyasztás /2. rész/
sb0003 április 3-tól tavaszi szünet
sb0004 légkalapács helyett...
sb0005 vetőmag mezőfalváról
sb0006 fenyőt a homokra
sb0007 huszezer szavas kiskanizsai szótár
sb0008 nemzetiségeink néprajzi emléke
sb0009 gyulai nyár

sb0010 vámolóhely volt...
 sb0011 bársonypárta, gránátgyöngy...
 sb0012 bővül az elzett...
 sb0013 pontosabb méretű tűzálló téglák
 sb0014 komplex szűrővizsgálatok
 sb0015 komplex szűrővizsgálatok /2. rész/
 sb0016 tavaszi szakkiállítások...
 sb0017 mszmp-küldöttség sri lankában
 sb0018 művészeti kitüntetések átadása
 sb0019 gyermek- és ifjúságvédelmi intézet...
 sb0020 számítógéppontot avattak békéscsabán
 sb0021 elhunyt palotai károly
 sb0022 időjárásjelentés
 sb0023 irodalmi és művészeti díjak
 sb0024 új vezető a ks élén
 sb0025 esztergomi diák-kórus
 sb0026 kisz-vándozászló
 sb0027 korszerű exporttermékek /1./
 sb0028 korszerű exporttermékek /2./
 sb0029 korszerű exporttermékek /3./
 sb0030 dél-libáb áruház
 sb0031 értékelték a rokkantak éve
 sb0032 kitüntetés
 sb0033 elhunyt bensa istván
 sb0034 az európai ENSZ társaságok
 sb0035 a fővárosi tanács vb ülése /1. rész/
 sb0036 a fővárosi tanács vb ülése /2. rész/
 sb0037 növelni kell termőföldjeinket
 sb0038 a bács-kiskun megyei tanács vb ülése
 sb0039 már 70.000 jegy elkelt
 sb0040 egyetemi, főiskolai párttitkár
 /foly. köv./
 21.09 310382 1409

-.-

sb0064 4 180 mtib2045

belpolitikai híreink tartalomjegyzéke /2. rész/

sb0041 az ovh és vas megye vezetői
 sb0042 befejeződött a vizsgálat
 sb0043 népfront-tanácskozás /1. rész/
 sb0044 népfront-tanácskozás /2. rész/
 sb0045 formatervezési nívódíjak /1. rész/
 sb0046 formatervezési... /2. rész/
 sb0047 világfront alakult a salvadori
 sb0048 felmérés, kinevezés

sb0049 fokozott közúti ellenőrzés áprilisban
 sb0050 csucseredmény Lyukóban
 sb0051 turi fazekasok gyűlés
 sb0052 új kenyérgyár Orosházán
 sb0053 kitüntetés
 sb0054 új cipőgyártó csarnok
 sb0055 borsodi környezetvédelem
 sb0056 halálos balesetek
 sb0057 walesi kórus szegeden
 sb0058 napirenden a lakótelepi
 sb0059 újságírók kitüntetése
 sb0060 tanácskozás az ipari hulladékokról /1/
 sb0061 tanácskozás az ipari hulladékokról /2/
 sb0062 időjárásjelentés
 sb0063 tartalomjegyzék /1/
 sb0064 tartalomjegyzék /2/
 /mti/ készült az mti belföldi főszerkesztőségében
 főszerkesztő: pásztor jános
 szerkesztette: izsák erika, fehér péter, halasi györgy
 rj - - v é g e -
 21.12 310382 1025

-.-

MTI

Szerkeszti a Belföldi Főszerkesztőség
Kiadja az MTI / Budapest I., Fém u. 5-7. 1426 Budapest / Pf.3. Tel.: 359-590 Telex: 22-4371

00.008/H

Belföldi hírek

budapest, 1982. április 01. bel. c s ü t ö r t ö k

sb0001 4 160 mtib1001

a hónap műtárgyai

1982. április 1. - a szépművészeti muzeumban ozirisz-ábrázolások az ókori egyiptomban címmel a korszak három művészeti alkotását, a magyar nemzeti galériában pedig ferenczy béni noémi című bronz fejszobrát láthatja a hónap műtárgyaként a közönség.

az élet folytonosságának hite egyik irányítója volt az egyiptomi életfelfogásnak, és ezt juttatta kifejezésre a természetfölötti erők képviselőjeként elképzelt istenek világa is. ennek legjelentősebb alakja ozirisz, az öröklét megszemélyesítője, a holtak birodalmának uralkodója. az egyiptomiak hite szerint a büntetlennek minősülő elhunyt, aki „nem okozott szenvedést senkinek,, ozirisz tulvilági birodalmába jut. a kiállított fatábla- sírfelirat ábrázolása azt mutatja, amint a sakálfejű anubisz, a sírvilág képviselője a trónon ülő ozirisz elé viszi az elhunyt papnót. az elsősorban bronzból készült, a szentélyekben fogadalmi ajándékként elhelyezett ozirisz-szobrocskák egyikét is kiállították. a gondosan restaurált bronzszobor az egyiptomi bronzöntésnek szép példánya. ritkábban fából is készültek festett ozirisz-szobrok. ezek egyike, a kiállított harmadik műtárgy: nehezen faragható szikomorfából készült, szépen megformált mumiaalak.

hasonlóan a századelő hazai művészeihez, akikre nagy hatással volt a modern szobrászat külföldi mestereinek munkássága, ferenczy béni fiatalkori műveiben is jelentkezett a szobrászati megújulás igénye. ikertestvéréről, noémiról készített portréi jól tükrözik